

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Heikantstraat 32 te Someren

Rapportnummer 19-0078

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Heikantstraat 32 te Someren

maart 2019

Rapportnummer: 19-0078

Opdrachtgever: Tonnaer

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: I.J.J. Vleut

Auteur: E.J.F. Claassen

Kwaliteitscontrole: N. Arts – Smits

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode.....	8
4	Natuurwaarden	9
4.1	Beschermde gebieden.....	9
4.2	Beschermde soorten	11
4.2.1	Flora.....	11
4.2.2	Vlinders en libellen	11
4.2.3	Kevers en weekdieren	12
4.2.4	Vissen	13
4.2.5	Reptielen en amfibieën	13
4.2.6	Vogels.....	14
4.2.7	Zoogdieren.....	15
5	Conclusies	17
5.1	Beschermde gebieden.....	17
5.2	Beschermde soorten	17
5.3	Advies en aanbevelingen	18
	Geraadpleegde bronnen	19

Bijlagen

Bijlage 1	Wet- en regelgeving
-----------	---------------------

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer heeft het voornemen de voormalige agrarische bedrijfslocatie aan de Heikantstraat 32 te Someren te herontwikkelen. Het plan is gericht op het behouden van de woning en het slopen van enkele stallen/schuren. Eén stal/schuur blijft behouden en wordt omgebouwd tot paardenstal. Daarnaast worden een rijbak en een longeercirkel gerealiseerd. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de

effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied ten westen van de bebouwde kom van Someren. In het plangebied zijn enkele gebouwen aanwezig; een woonhuis en enkele schuren/stallen. Een deel van de schuren/stallen is tijdens een zware storm in 2016 verwoest. Onder andere de daken van deze schuren/stallen zijn verloren gegaan. De stal die behouden blijft heeft wel een dak. Naast het woonhuis is een siertuin aanwezig en achter de woning staat een rijtje van enkele leiplantanen. Achter de schuren/stallen ligt een weiland.

De omgeving van het plangebied bestaat uit een agrarisch gebied met verspreide woningen en agrarische bedrijven.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in Figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in Figuur 2. Op pagina 6 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (gele lijn) (bron: Google Maps)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (gele lijn) (bron: google Maps)

Foto 1. Tot paardenstal om te vormen schuur

Foto 2. Verwoeste schuren door storm

Foto 3. Binnenzijde verwoeste schuur/stal

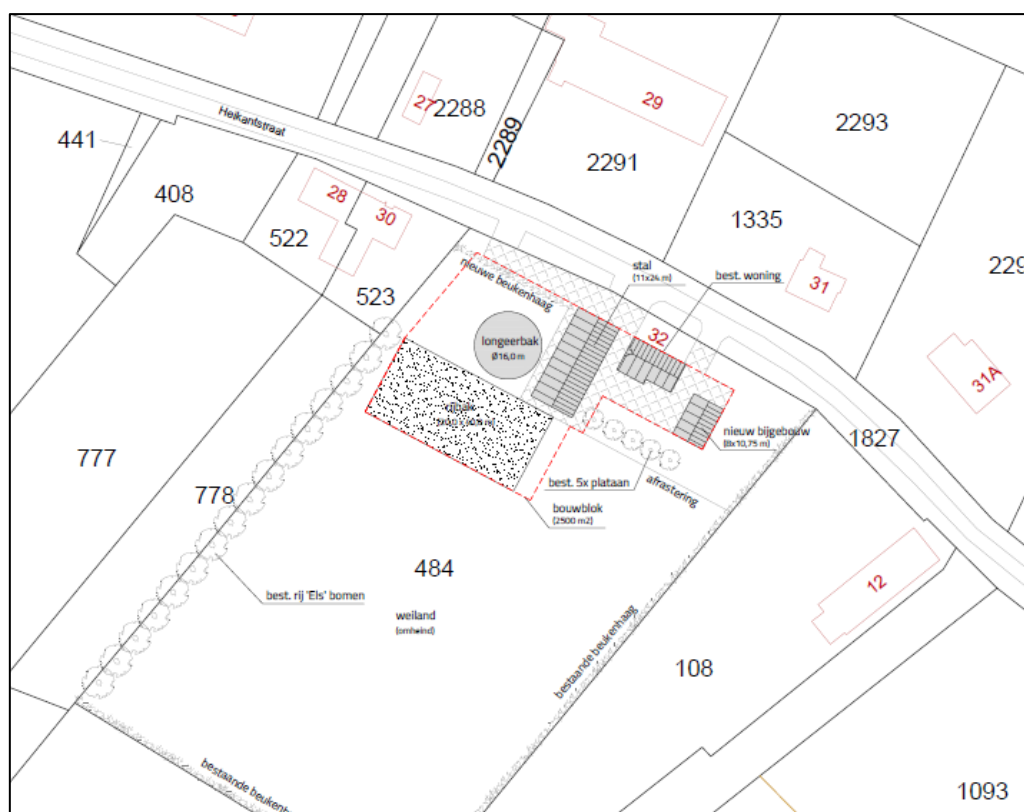
Foto 4. Weiland op locatie rijbak

Foto 5. Tuin naast woonhuis

2.2 Voorgenomen plannen

Initiatiefnemer heeft het voornemen de voormalige agrarische bedrijfslocatie aan de Heikantstraat 32 te Someren te herontwikkelen. Bij het plan blijft het woonhuis behouden en worden enkele stallen/schuren gesloopt. Eén stal/schuur blijft behouden en wordt omgebouwd tot paardenstal. Deze verbouwing vindt in pandig plaats. Ter plaatse van de te slopen stallen wordt een longeercirkel gerealiseerd. Achter de paardenstal, waar nu een weiland is, wordt een rijbak aangelegd. Bij het woonhuis wordt een bijgebouw gerealiseerd. Op deze locatie is nu siertuin aanwezig. In figuur 3 zijn de voorgenomen plannen weergegeven.

Figuur 3. Ontwerp voorgenomen plannen (bron: Salemans Vastgoed) - bebouwing en faciliteiten (recreatieve) paardensport, voor de toekomstige landschappelijke inpassing wordt verwezen naar het separate inpassingsplan

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl, verspreidingsatlas.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

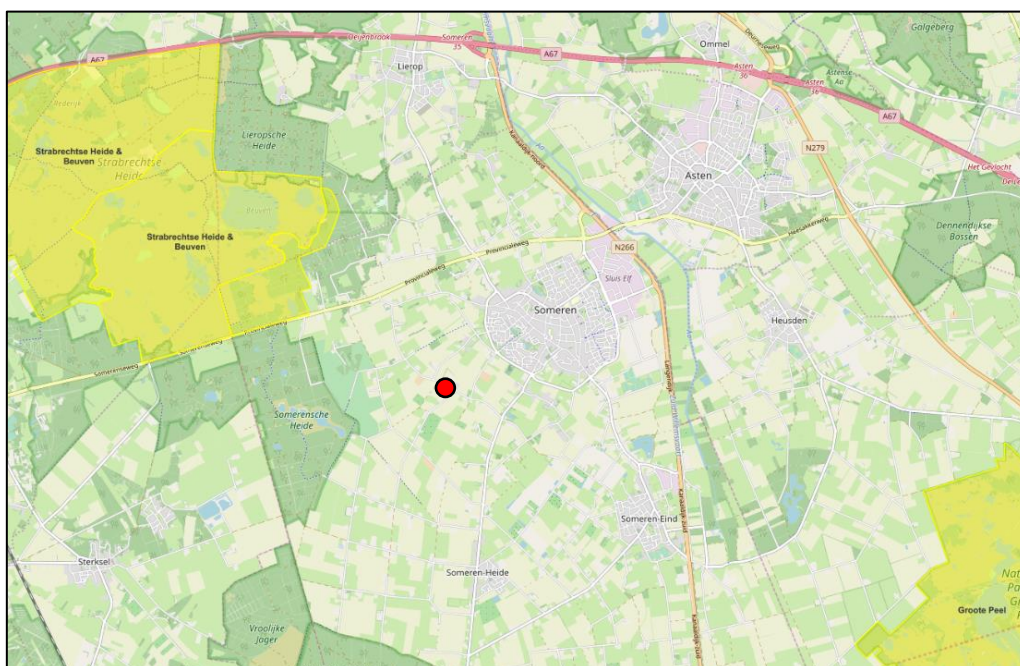
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 7 maart 2019 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: bewolkt, regenachtig, windkracht 5 en circa 8 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 2,4 kilometer afstand van het plangebied ligt. Dit betreft het Natura 2000 gebied Strabrechtse Heide & Beuven. Ten zuidoosten ligt het Natura 2000 gebied Groote Peel op circa 7,5 kilometer. Figuur 4 toont de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Figuur 4. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (gele vlakken) (bron: www.synbiosys.alterra.nl/natura2000)

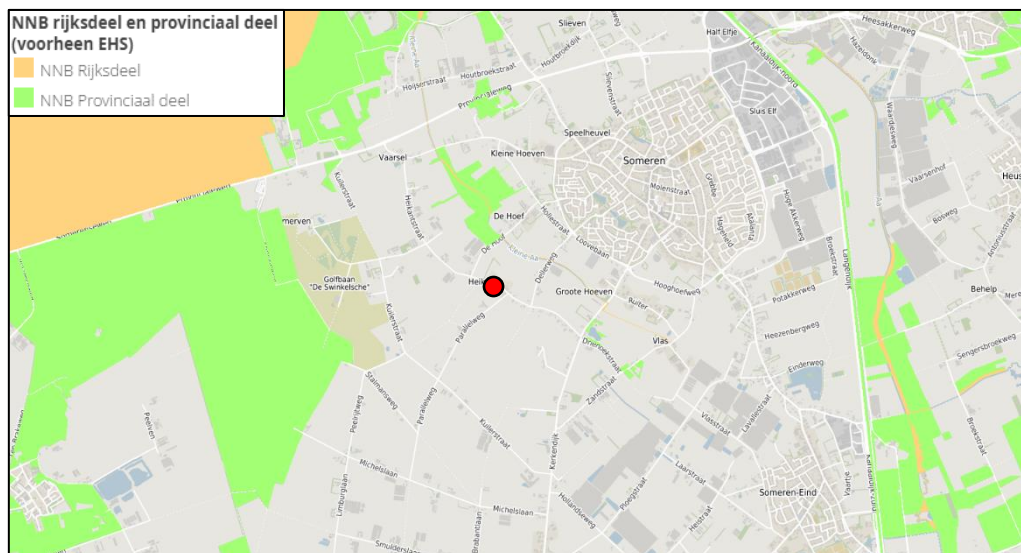
Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten een Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Het plangebied ligt op relatief grote afstand van de Natura 2000 gebieden, en de voorgenomen plannen zijn van kleinschalige aard. Het is zodoende uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Noord-Brabant, Natuurnetwerk Brabant (NNB)) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de kaart Natuurbeheerplan op de website van Provincie Noord-Brabant, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNB. Het meest dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van de NNB ligt op circa 400 meter afstand ten noorden van het plangebied, namelijk gronden langs de Kleine Aa. De ligging van het NNB in de omgeving van het plangebied is weergegeven in Figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van het NNB en NNB (bron: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNB, en de afstand tot de gebieden is relatief groot (400 meter). Gezien de kleinschalige aard van de voorgenomen plannen en de grote afstand tot de gebieden is het uit te sluiten dat de voorgenomen plannen een (significant) negatief effect hebben op het nabijgelegen NNB. De kernkwaliteiten van de gebieden worden niet aangetast door de voorgenomen werkzaamheden en plannen.

Conclusie

Door de relatief grote afstand tot de Natura 2000-gebieden en het NNB en door de kleinschaligheid van de voorgenomen plannen worden de beschermde gebieden niet negatief beïnvloed.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

In het plangebied is een siertuin met enkele bomen en struiken aanwezig en een weiland.

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen vijf kilometer van het plangebied de beschermde plantsoort drijvende waterweegbree (§3.2 Wnb) voorkomt. Drijvende waterweegbree is een plant van helder, voedselarm tot matig voedselrijk (fosfaatarm), zwak zuur water. Ze komt voor in laaglandbeken, vennen, kanalen en poelen. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van deze soort binnen het plangebied uit te sluiten.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat ook voor andere beschermde plantensoorten geschikte habitats ontbreken binnen het plangebied. Het voorkomen van beschermde plantensoorten is zodoende uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Volgens gegevens van de NDFF blijkt dat binnen vijf kilometer van het plangebied de beschermde vlindersoorten: gentiaanblauwtje, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder en spiegeldikkopje voorkomen (alle §3.3 Wnb). Op vijf tot tien kilometer van het plangebied komt ook grote vos, grote weerschijnvlinder (beide §3.3 Wnb) en teunisbloempijlstaart (nachtvlinder) (§3.2 Wnb) voor.

Het gentiaanblauwtje is een vrij zeldzame soort die voorkomt bij natte heide, vochtige heischrale graslanden en blauwgraslanden. De waardplant voor de rupsen is klokjesgentiaan. De soort komt lokaal voor op de zandgronden in Zuid-, Midden- en Noordoost-Nederland.

De kleine ijsvogelvlinder wordt in Noord-Brabant en Limburg af en toe nog waargenomen. De rups van de kleine ijsvogelvlinder leeft uitsluitend op kamperfoelie in vochtige halfopen loofbossen.

De kommavlinder leeft in droge, schrale open graslanden, duinen en gevarieerde heide. Het is een vrij zeldzame standvlinder die in de afgelopen eeuw sterk achteruit gegaan is in areaal en in aantal. De waardplant van de rups is kleine polletjes van schapengras; soms ook andere zwenkgrassen, buntgras en struisgras. Het spiegeldikkopje is een zeer zeldzame standvlinder die op dit moment alleen nog voorkomt in de Limburgse en Noord-Brabantse Peel; daar lokaal en talrijk. De waardplanten voor de rups zijn hennegras en pijpenstrootje; soms boskortsteel of riet. Het spiegeldikkopje leeft in vochtige tot natte grazige ruigten bij beekbegeleidende broekbossen of hakhoutbosjes

en (gedegenereerde) hoogveengebieden. De grote vos staat als 'ernstig bedreigd' op de Rode Lijst en zal waarschijnlijk binnenkort als standvlinder uit Nederland verdwijnen. De waardplanten voor de rups zijn vooral iep; ook zoete kers en sommige wilgensoorten. De vlinder komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Grote weerschijn vlinder was tot voor kort een zeldzame standvlinder met nog slechts enkele populaties in Twente, de Achterhoek en Noord-Brabant. Sinds de eeuwwisseling breidt hij zich echter weer uit en wordt op steeds meer plekken gezien. De waardplant voor de rups is vooral boswilg; soms grauwe wilg. De soort komt voor in oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. De zeldzame teunisbloempijlstaart wordt vanaf 1996 in Zuid-Limburg in toenemende aantallen waargenomen. De laatste jaren zijn er ook enkele exemplaren waargenomen in Noord-Brabant en Gelderland. De waardplanten voor de rups zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. De vlinder komt voor op open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikt habitat en geschikte waardplanten ontbreken voor bovengenoemde en andere beschermde vlindersoorten. Hiermee is het voorkomen van beschermde vlindersoorten uit te sluiten.

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat binnen vijf kilometer van het plangebied de beschermde libelsoorten beekrombout, bosbeekjuffer, gevlekte glanslibel, speerwaterjuffer (alle §3.3 Wnb) en gevlekte witsnuitlibel (§3.2 Wnb) voorkomen. Op vijf tot tien kilometer van het plangebied komt ook gaffellibel (§3.2 Wnb) voor.

Beekrombout en bosbeekjuffer zijn aangewezen op stromend water, zoals beken en kleinere rivieren. De gevlekte glanslibel leeft op moerassige plaatsen, zoals veenmosputjes in broekbossen, galigaanmoerassen, gagelmoerassen en verlande delen van vennen en petgaten. Het habitat van de speerwaterjuffer bestaat uit zwak gebufferde vennen en hoogveen. De gevlekte witsnuitlibel komt voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Het habitat van de gaffellibel bestaat uit rivieren en grotere beken.

Door het ontbreken van oppervlakte water in het plangebied en daarmee ontbreken van voortplantingshabitat is het voorkomen van (beschermde) libellen in het plangebied uit te sluiten. Daarnaast ontbreekt in het plangebied geschikt habitat voor bovengenoemde en andere soorten beschermde libellen.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komt binnen een kilometer van het plangebied de beschermde keversoort vliegend hert voor. Het vliegend hert is voor de ontwikkeling van de larven afhankelijk van rottende eiken.

Voor de beschermde houtkevers; vermiljoenkever, heldenbok en juchtleerkever; zijn vanuit de NDFF en EIS Nederland geen recente verspreidingsgegevens bekend. Deze soorten zijn afhankelijk van oude, holle of vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikt habitat voor beschermde soorten houtkevers ontbreekt. Het voorkomen van beschermde houtkevers in het plangebied is daarom uit te sluiten.

De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van grote permanente wateren. Vanwege het ontbreken van dit habitat in het plangebied is het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied uit te sluiten.

De beschermde weekdieren platte schijfhoren en Bataafse stroommossel (beide §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oppervlaktewater met respectievelijk rijke begroeiing en stromend water. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied en vanwege het feit dat Bataafse stroommossel is uitgestorven in Nederland is het voorkomen van beschermde weekdieren in het plangebied uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

In het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. Zodoende ontbreekt leefgebied voor (beschermde) vissen. Het voorkomen van (beschermde) vissen in het plangebied is derhalve uit te sluiten. Er is daarom niet verder onderzocht welke beschermde vissoorten in de omgeving voorkomen.

4.2.5 Reptielen en amfibieën

Amfibieën

Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen op een afstand van nul tot één kilometer van het plangebied: Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker (alle §3.3 Wnb) en poelkikker (§3.2 Wnb). Op een afstand van één tot vijf kilometer is het voorkomen bekend van heikikker en rugstreeppad (beide §3.2 Wnb).

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig en daarom ontbreekt het aan voortplantingshabitat voor amfibieën. De siertuin en het weiland kunnen door algemene en niet-kritische amfibieënsoorten, zoals gewone pad en bruine kikker als landhabitat worden gebruikt.

Voor meer watergebonden, zeldzame en kritische soorten amfibieën ontbreekt in het plangebied geschikt leefgebied en is het voorkomen uit te sluiten.

Reptielen

Volgens de gegevens van de NDFF komt op een afstand van nul tot één

kilometer van het plangebied de beschermde reptielensoort levendbarende hagedis (§3.3 Wnb) voor. Volgens de bovenstaande bronnen komen op een afstand van vijf tot tien kilometer van het plangebied de beschermde reptielsoorten hazelworm (§3.3 Wnb), gladde slang en zandhagedis (beide §3.2 Wnb) voor.

Levendbarende hagedis en hazelworm komen voor op plaatsen met een structuurrijke vegetatie. De gladde slang is een soort van heideterreinen en hogere delen van hoogveengebieden. Zandhagedis is sterk gebonden aan duin- en heidegebieden.

Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat in het plangebied geschikt habitat voor beschermde reptielensoorten ontbreekt. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Effectbeoordeling

De algemene amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker gebruiken het plangebied mogelijk als landhabitat. Ondanks de voorgenomen plannen blijft er in het plangebied en de directe omgeving voldoende landhabitat behouden voor deze soorten. De voorgenomen ontwikkeling heeft zodoende geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het landhabitat van gewone pad en bruine kikker. Als gevolg van de werkzaamheden worden mogelijk individuen van gewone pad en bruine kikker verwond of gedood.

Mitigerende maatregelen

Voor de amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet nodig.

4.2.6 Vogels

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze soorten kunnen in de tuin en de bomen en struiken broedgelegenheid vinden.

Tijdens het veldbezoek is specifiek gelet op de mogelijkheden voor nestplaatsen van gebouwbewonende vogelsoorten. De verwoeste schuren/stallen bieden geen mogelijkheden voor deze vogelsoorten. Dit geldt eveneens voor de tot paardenstal om te bouwen schuur. Bovendien vinden er bij deze schuur alleen inpandige werkzaamheden plaats.

Mogelijk biedt het dak van het woonhuis mogelijkheden voor nestplekken van huismus en gierzwaluw. Aangezien het woonhuis behouden blijft hebben de voorgenomen plannen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van mogelijk aanwezig nestplekken van deze soorten.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Negatieve effecten op foerageer- en broedgebied van vogels zijn uit te sluiten; in de directe omgeving van het plangebied is voldoende geschikt alternatief

foerageer- en broedgebied aanwezig. Bovendien blijft het plangebied na de werkzaamheden geschikt als broed- en foerageergebied. Voor vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en struiken niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd.

Mitigerende maatregelen

Door het verwijderen/snoeien van bomen en struiken buiten het broedseizoen uit te voeren, wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en ingekorven vleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en het is aannemelijk dat regelmatig vliegactiviteit van vleermuizen in het plangebied is. De verwoeste schuren/stallen bieden geen mogelijkheden voor gebouwbewonende vleermuizen. Dit geldt eveneens voor de tot paardenstal om te bouwen schuur. Bovendien vinden er bij deze schuur alleen inpanidige werkzaamheden plaats.

Het woonhuis biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Aangezien het woonhuis behouden blijft hebben de voorgenomen plannen geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen.

Binnen het plangebied ontbreken doorgaande lijnvormige groenstructuren die kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer van het plangebied de volgende grondgebonden zoogdiersoorten voorkomen: bunzing, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, vos en wezel (alle §3.3 Wnb). Op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied is het voorkomen bekend van aardmuis, bosmuis, dwergmuis, dwergspitsmuis, ondergrondse woelmuis, veldmuis, waterspitsmuis, wild zwijn, woelrat (alle §3.3 Wnb) en bever (§3.2 Wnb) voor.

Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied geschikt leefgebied ontbreekt

voor waterspitsmuis en bever. De aanwezigheid van deze soorten is uit te sluiten. Vanwege het ontbreken van voldoende dekking en structuurrijke vegetatie in het plangebied is uit te sluiten dat bunzing, ree, vos, wezel en wild zwijn voorkomen. Het plangebied voldoet niet aan de habitateisen van de eekhoorn. De aanwezigheid van deze soort in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Het plangebied kan deel uitmaken van het (grotere) leefgebied van egel, haas, konijn en algemene (spits)muizensoorten. Deze soorten kunnen verblijfplaatsen hebben in de tuin en het weiland binnen het plangebied.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt, foerageergebied behouden. De voorgenomen plannen hebben daarom geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen.

Het plangebied kan (onderdeel van het) leefgebied vormen van egel, haas, konijn en algemene (spits)muizensoorten. Voor deze soorten blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig in het plangebied en de omgeving. Derhalve is redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op het leefgebied van deze soorten. Met de voorgenomen werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van deze soorten worden verstoord of vernietigd.

Mitigerende maatregelen

Voor de grondgebonden zoogdiersoorten egel, haas, konijn en algemene (spits)muizensoorten geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet nodig.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Door de relatief grote afstand tot de Natura 2000-gebieden en het NNB en door de kleinschaligheid van de voorgenomen plannen worden de beschermde gebieden niet negatief beïnvloed.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied. Door het verwijderen/snoeien van bomen en struiken buiten het broedseizoen uit te voeren, wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt, foerageergebied behouden. De voorgenomen plannen hebben daarom geen negatief effect op het foerageergebied van vleermuizen.

De verwoeste schuren/stallen bieden geen mogelijkheden voor gebouwbewonende vleermuizen. Dit geldt eveneens voor de tot paardenstal om te bouwen schuur. Bovendien vinden er bij deze schuur alleen inpandige werkzaamheden plaats. Binnen het plangebied ontbreken doorgaande lijnvormige groenstructuren die kunnen dienen als vliegroute voor vleermuizen.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

De amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker gebruiken het plangebied mogelijk als landhabitat. In het plangebied en de directe omgeving blijft voldoende landhabitat behouden, zodat geen negatieve effecten optreden. Als gevolg van de werkzaamheden worden mogelijk individuen van gewone pad en bruine kikker verwond of gedood. Voor de amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet nodig.

Het plangebied kan (onderdeel van het) leefgebied vormen van egel, haas, konijn en algemene (spits)muizensoorten. Voor deze soorten blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig in het plangebied en de omgeving. Derhalve is redelijkerwijs uit

te sluiten dat negatieve effecten optreden op het leefgebied van deze soorten. Met de voorgenomen werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van deze soorten worden verstoord of vernietigd. Voor de grondgebonden zoogdiersoorten egel, haas, konijn en algemene (spits)muizensoorten geldt ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Brabant een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Het nemen van mitigerende maatregelen is derhalve niet nodig.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Algemene amfibieën	§3.3 Wnb	landhabitat	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Egel, haas, konijn, algemene (spits)muizensoorten	§3.3 Wnb	Leefgebied en verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	-
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen

5.3 Advies en aanbevelingen

De volgende maatregelen dienen te worden genomen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen:

- + Het verwijderen/snoeien van bomen en struiken in het plangebied wordt uitgevoerd buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 7-3-2019
- + NNB, <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>, 7-3-2019
- + NDFF - quickscanhulp.nl 07-03-2019 08:46:12
- + <http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/dataloket>
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In Tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)	Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het

beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.